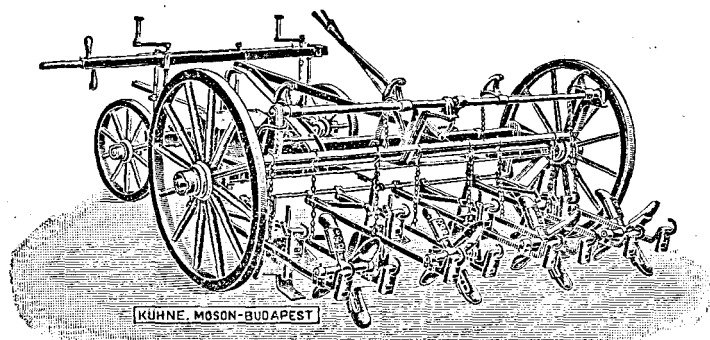

ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1908. Április 5.

14. SZÁM.

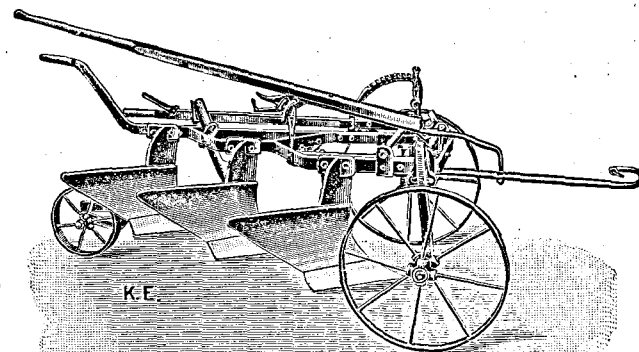
KÜHNE, MOSON-BUDAPEST

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági — gépgyárában — **Mosonban**

elismert gondos kivitelben készülnek :
Egy- és többvasu acélekék. Rét- és szántóföld-boronák. Mélyítő- és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyettesítésére.

„Mosoni Drill“

sorvetőgépek.

K.E.

Uj! „Económ“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
Osborne-Aratógépek

Főraktár: Fiókraktárak
Budapest. Temesvár és
VI., Váci- Debreczen.
körút 57a.

1672

Jutalmazó mellekipar gazdak számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cement-födécserepeket, csöveket csatornázásra, alagesővezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb.

Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.

Kivánatra ingyen küldjük 82-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. — Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

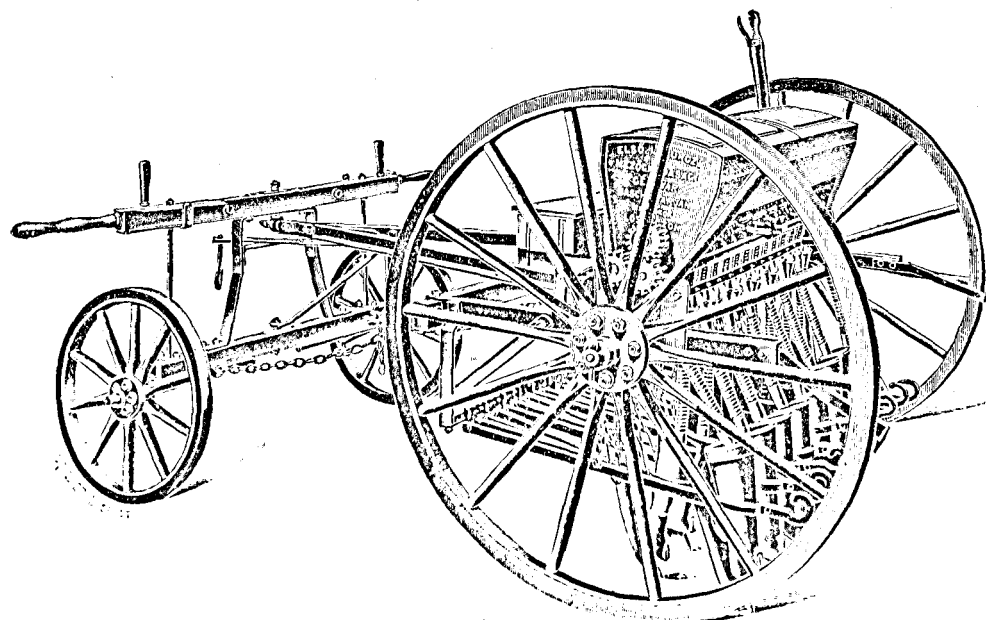
Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Szabadalmazott LOSONCZI DRILL

a legjobb sorvetőgép!

Tolókerékrendszer
alsó- és felsővetésre.

Tessék leírást és ajánlatot kérni!

— Gazdáknak kedvező fizetési feltételek. —

Első

Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár
Basch és Tarján mérnökök Losoncz.

2054

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély
tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona

összegű fő- és melléknyereményekre játszhatik
évi 3 húzában, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

14 havi részletfizetésnél havi . . .	9.-	korona
16 " " " " " " " " " " " " " " " "	8.-	"
19 " " " " " " " " " " " " " " " "	7.-	"
23 " " " " " " " " " " " " " " " "	6.-	"
28 " " " " " " " " " " " " " " " "	5.-	"

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi
árfolyamon 20.- K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,
Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a fog-
laló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei
a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel,
június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel
október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem veszítheti el, mert minden sors-
jegy okvetlen nyer legalább 100.- K törlesztő
összeget, mely esetben még egy nyerményje-
gyet is adnak 30.-40 K értékben, mely nyere-
ményjegy az 1976. évig valamennyi húzáson
játszik.

50 drb.

1 1/2 éves anyakoca

(mangalicza)

eladó.

Czim: 2145

Fodor Dezső nagybérlő

Betlen. Szolnok-Doboka m.

Homlokzatok és belsőhelyiségek

meszelésére

a legjobb és a
legtökéletesebb

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LOTZ EDE és TÁRSA

2148.I. **Festékgyára,**
BUDAPEST, Órnagy-u. 4.

Tenyész sertés eladás!

Nyolczvan darab 14 hónapos korú, igen szé-
pen fejlett, erős csontozatú

mangalica koca süldő

darabonként kilencven koronáért eladó. —
A kocák kívánatra az itteni törzskanokkal fel-
bügattatnak.

Bővebb felvilágosítást ad a Kolozs-Tordai
M. Kir. Állami Ménesgazdaság Intézősége
Kolozspuszta u. p. Kolozs. 2147

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

VASÖNTŐDE, GÉP- ÉS RÉZMŰGYÁR
Budapest, V., Csáklya-utca 3.

- SPECIAL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
- élesztőgyárak
- keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. — Nagy állami érem. — Legnagyobb kitüntetés.
(2149.)

**LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szavatossági hiba fogalma	189
Tavaszi rovaranya a gyümölcsfákon. S. F.	190
Élő kerítések. R. E. G.	192

Tárca:

Tarlózás a németországi tanulmányutról. III. <i>Léssai Ferenc.</i>	190
---	-----

Kisebbszakközlemények:

A gyümölcsfák termékenységének fokozása — A korai legeltetés hátránya.	193
---	-----

Irodalmi szemle:

Gyümölcsészeti Lexikon. — Törvényszéki állatorvos-tan.	193
--	-----

Egyleti élet:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.	194
--	-----

Kormányintézkedések:

Méhtenyésztési tanfolyam. — A magyar dinya javítása.	194
--	-----

Vegyes közlemények.

.	194
-----------	-----

Küldetések.

A szavatossági hiba fogalma.*

Szavatossági hiba a szónak tágabb értelmében az eladott dolognak minden olyan hiánya, melyért az eladó a kereskedelmi szokások vagy az adás-vétel különös feltételei szerint a vevővel szemben szavatossággal tartozik; a szó szorosabb értelmében pedig minden olyan hiba, mely a dolognak természetes rendeltetése szerint való használatát tetemesen korlátozza vagy kizárja s ezzel kereskedelmi értékét jelentékenyen csökkenti vagy teljesen megsemmisíti, föltéve, hogy a kárveszély átszállásakor már megvolt az állatban.

Az állatkereskedelemben régi idő óta kifejlődött gyakorlat szerint, a külön kikötések nélkül történt adás-vétel alkalmával szavatossági hibáknak kizárólag az állatok rejtett és lényeges hibáit szokás tekinteni, föltéve, hogy különben az előbb említett feltételeknek megfelelnek.

1. *Rejtett* a hiba akkor, ha csak különös szakismerettel ismerhető fel, illetőleg ha azt az átlagos állatismerettel rendelkező vevő a kellő óvatosság mellett is könnyen elnézheti vagy fel sem ismerheti. Ilyen beszámítás alá esnek általában az állat belső szerveinek betegségei, továbbá a szemeknek és a külső nemzörészeknek alakbeli eltérésekkel nem kapcsolatos bántalmak. Mindezek ugyanis csak különös szakismereteket feltételező vizsgálati módszerekkel ismerhetők fel s ha alkalmilag már egyszerű megtekintésre észrevehető jelenségekben nyilvánulnak is, ez utóbbiak helyes értelmezése szintén olyan különleges ismereteket igényel, a minők a laikus vevőben joggal nem tételezhetők fel.

Ezzel szemben az u. n. külső hibák, minők az állati test külsején s nevezetesen a végtagokon (a csontokon, az ízületeken, a körmökön stb.) észlelhető eltérések, nem minősíthetők szavatossági hibáknak, mert a kereskedelmi és jogszokás mindenkiben, a ki állatok vételébe bocsátkozik, annyi általános állatismeretet tételez fel, melynek birtokában az állat figyelmes meg szemlélésekor annak normális vagy pedig ettől eltérő alkata felől tájékozódni képes.

Az a szokás, mely az u. n. külső betegségeket kirekeszti a szavatossági hibák sorából, nem felel meg egészen a méltányosság

*Dr. Illyés Ferenc: „Törvényszéki állatorvos-tan” című most megjelenő könyvéből.

követelményeinek. Akárhány külső hiba, különösen fejlődésének kezdeti szakába, csak nagyon alapos tárgyismeret alapján és nehezebben ismerhető fel, mint sok, szavatossági hibának tekintett belső betegség, amidőn már jól felöltő kóros jelenségekben nyilvánul. Így pl. az előrehaladott tüdőtagulat okozta lélekzési nehézséget a tapasztalatlan laikus is hamar észreveszi, míg az u. n. csánk-pók sok gyakorlott lóismerő figyelmét is könnyen kerüli el. Mindazonáltal a szavatossági hiba fogalmának meghatározásánál a régi idők óta általánosan meghonosodott szokást irányadónak kell elfogadni, természetesen abban az értelemben, hogy szavatolásra nem kötelező külső hibának csak az tekinthető, mely valamely jelből, nevezetesen a munkazavarból vagy a beteg testrésznormális alakjának módosulásából egyáltalában felismerhető és fentartva a vevőnek azt a jogát, hogy esetről-esetre külön kikötésekkel a nyilvánvaló külső hibákból eredő károsodások ellenében is védekezhessek.

2. *Lényeges* a hiba akkor, ha miatta az állat értéke tetemesen és tartóan csökken. Ilyen beszámítás alá esik minden olyan betegség, mely az adott esetben az állat elhullását okozta, továbbá az idült, természetük-nél fogva gyógyíthatatlan vagy csak hosszú idő alatt gyógyuló betegségek, föltéve, hogy az állat egészségi állapotát feltűnő módon zavarják; végül az olyan bántalmak is, melyek csak költséges vagy életveszélyes operációval gyógyíthatók. Ezzel szemben a heveny természetű, magokban véve enyhe vagy az adott esetben gyógyult megbetegedések nem szavatossági hibák, kivéve ha a rendes lefolyástól eltérőleg az állat elhullását vagy valamely idült bántalomnak közvetlenül kifejlődése következtében annak tartós értékcsökkenését vonják magok után.

Szavatossági főhiba.

Szavatossági főhiba az olyan szavatossági hiba, melyet tételes jogszabály vagy jogszokás szavatossági vagy törvényes főhibának minősít és melyre vonatkozólag külön szavatossági határidőt állapít meg akképen, hogy ha a hiba az illető határidőn belül mutatkozik, az ellenbizonyítás fentartásával helye van annak a jogi vélelemnek, hogy már a kárveszély átszállásának időpontjában is megvolt az állatban.

== Jobb és ==
megbízhatóbb
 == magvakat ==
 nem is ajánlhatunk,
 — mint a minőket —
33 év óta
Mauthner
Ödön
 es. és királyi udv. szállító
 magkereskedésében
BUDAPESTEN
 VII., Rottenbiller-u. 33. sz.
 IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és
 bérmentve. 1002

MAGYAR Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK MAGVAK

SZÖVETKEZETE legjobb beszerzési forrása.

1006

Szavatossági főhibákul, melyekről természetesen csak ott lehet szó, a hol a szavatosság a német vagy a vegyes jogi rendszer alapján van szabályozva, a leggyakrabban előforduló és ennél fogva peres keresetekre legtöbbször okot szolgáltató szavatossági hibákat szokás megjelölni. Megválasztásukra tehát kizárólag célszerűségi okok irányadók s ehhez képest a különböző országokban a helyi szokások, az egészségügyi viszonyok, az állatok használati módja és a törvényhozók felfogása szerint különbözők és hasonlóképpen eltérők az egyes főhibákra vonatkozólag megállapított jogi vélelmi, illetve szavatossági határidők is.

Magyarországon a joggyakorlat az osztrák polgári törvénykönyv 925. §-ában felsorolt hibákat (l. 57 l.) fogadta el általánosságban szavatossági főhibákul, melyekkel a 924. §. értelmében az u. n. éjjeli károk ebből a szempontból egy beszámítás alá esnek.

Szavatossági vagy törvényes főhibák ehhez képest a következők:

a) minden belső betegség, a mely az átvételt követő 24 órán belül mutatkozik, vagy a mely miatt az állat ennyi időn belül elhullott;

b) *lovakban és igavonó állatokban:* a gyanus mirigy, a takonykór és a fuladozás 15 napi, a butacsira, a bőrféreg, a csökönység, a fekete hályog és a havivakság 30 napi jogi vélelmi határidővel;

c) *szarvasmarhákban:* a mirigykórság vagy üzekedési düh (gümőkór) 30 napi vélelmi határidővel;

d) *juhokban:* a himlő és a rühösség 8 napi, a tüdőférgesség és a mételykór 2 hónapi vélelmi határidővel;

e) *sertésekben:* a borsókakór 8 napi vélelmi határidővel.

A Németbirodalomban az új polgári tör-

vénykönyv 482. §-a alapján kibocsátott császári rendelet, Franciaországban maga az 1884-diki szavatossági törvény, Belgiumban az 1885-diki szavatossági törvény alapján kiadott királyi rendelet, Svájcban az 1853 diki konkordátum sorolja fel a szavatossági főhibákat. A felsorolt négy országban a szavatosság a német jogi rendszer értelmében van szabályozva.

A szavatossági főhibák megjelölésére részben gyűjtőnevek szokásosak, melyek nem jelentenek szabatosan körvonalozott klinikai kóralakokat, hanem ilyenek kisebb-nagyobb csoportjait (pl. fuladozás, butacsira, havivakság, szépvakság stb.), melyekben az odatarozó egyes kóralakok főbb tünetei és az állatok egészségére gyakorolt káros befolyásuk tekintetében egymással megegyeznek. Az ilyen gyűjtőnevek használatát, mely kétségkívül kevésbé felel meg az orvosi tudományos nomenklatura követelményeinek, a gyakorlati célszerűség teszi megokolttá. Az adott esetben ugyanis a hiba jelentőségére nem annyira a szervi bántalom mivolta, mint inkább az a körülmény irányadó, hogy a betegség megfelel-e a szavatossági hiba fogalmának, vagyis hogy rejtett és az állat értékét tetemesen csökkentő-e, ezt pedig a helyesen megválasztott gyűjtőnevek is jól juttatják kifejezésre. Használatuknak megvan egyébiránt az az előnye, hogy a gyűjtőnevek szerint megjelölt szavatossági főhibák száma jóval kevesebb lehet, mintha az összes idetartozó kóralakok külön-külön nevezetnének meg, továbbá az, hogy az ilyen, rendszerint népies hangzású elnevezésekkel a nem orvosi közönség jobban barátkozik meg s hogy végül, éppen orvosi-lag kevésbé szabatos voltuk miatt, fogalmuk az idők során kevesebb módosulásnak van kitéve.

Tavaszi rovarfajta a gyümölcsfákon.

I.

Termeljünk gyümölcsöt! Hasznosítsuk területeink altalajait is. Mérsékeljük egyoldalú mezőgazdasági gabonatermelésünk ingadozó jövedelmeit. Ültessünk gyümölcsfákat. Egyítsük a szépet a haszonnal stb. Ezek és ehhez hasonlóak gyümölcsstermelésünk vezéreszméi.

De ne felejtjük el azt, hogy ahol a jó terem, közel szomszédságában a rossz is vigan burjánzik. Így vagyunk a gyümölcsfákkal is. Nincsen udvar, nincsen kert, melyben gyümölcsfa ne volna, de igen sok vidéken a mezők, rónák, hegylejtők is pompáznak a gyümölcsfáktól; mindenki ülteti a gyümölcsfákat szép sorban, az ültetési szabályok szigorú betartásával remélve, hogy munkáját be is fejezte. Ez után a régi szokásnak hódolva, gyümölcsfáit az isteni gondviselésre bizza. Megfeledeznek a gyümölcsfáiról és csak akkor jutnak észébe, ha termést lát azokon, hogy aztán újból egy időre a feledés homályának adhassa.

Sajnos, de így állunk ma nagy kiterjedésű gyümölcsöseink legtöbbszörrel. Kevesebb gondot fordítunk ma gyümölcsöseinkre, mint ezelőtt 50 esztendővel, amikor a legtöbb rovar és gomba ellenségünk nálunk még ismeretlen volt.

Most, amikor tengernyi gomba és rovar ellenségekkel küzdenünk kellene — csak végső esetben — teszünk ellene egyet-mást, azt is úgy, hogy nem sok köszönet lehet benne és a fenyegetés elmúltával újból alétségbe esünk, álmódóva régi szép tervünkről. A szép tervünk évről-évre huzódik és mindig csak tervnek marad.

Nem egy gazda állítása az, hogy igen fáradságos és költséges védekezéssel kellene a gyümölcsfákat védeni ellenségeikkel szemben, ha nem volna a tél, meg az ősz és

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TÁRCÁJA.

Tarlózás a németországi tanulmányutról.

Irtá. Lószai Ferencz.

III.

A német gazdák egyik legnagyobb erőssége és boldogulásuk nyitja az a nagy szövetkezeti hajlam és ennek folytán erős szervezethez. Mig nálunk mindenféle kezdeményezést a kormánytól várunk és ezáltal aztán jórészt függő helyzetbe is kerülünk, ott nemcsak, hogy minden lépést társadalmi szervezetek útján tesznek meg, de sőt a legtöbb egyesület még a felajánlott kormánysegélyt vagy támogatást sem fogadja el, féltvén függetlenségét. A legutolsó parasztagazda is tagja egy-két — az ő érdekeit elősegítő — szövetkezetnek, melyek aztán, éppen a nagy tagszámuk folytán, oly erős és hatalmas szervekké válnak, hogy az államhatalomnak is számolni kell velök. A gazdasági központi

szövetkezetek politikai tényezők lesznek, érvényesítik is befolyásukat ezen a téren, de megtudják őrizni böles mérsékletüket és alátudják rendelni egyéni érzelmeiket a közös célnak, az agrarius érdekek előrevitelének. Ezért lehetséges az, hogy a különben oly fejlett iparral bíró Németországban az agrarius párt a leghatalmasabb tényező.

Közszégi hitelszövetkezet talán minden községben van, a kamatláb a mi fogalmunk szerint hallatlan olcsó, $4\frac{1}{2}$ —5%. A közszégi hitelszövetkezeteknek vidékenként van egy-egy központjuk, ezek viszont tartományonként egyesülnek egy-egy orsz. központba; mig ezek között a darmstadti orsz. központ tatja fönn az összeköttetést, ugy. a darmstadti országos központ útján az összes németországi hitelszövetkezetek egy szerves egészet képeznek. Már most el lehet képzelni (vagy nálunk talán el sem lehet) azt a nagy hatalmat, amit egy ily millió tagokkal bíró szövetkezet ki tud fejteni.

A szövetkezeti hivatalok majdnem mind

fizetés nélküli, tiszteletbeli állások, legtöbb helyen csak a könyvelő és pénztáros kap mérsékelt fizetést.

Láttuk a neuwidei központot; ez volt a kindulási pontja a németországi és mondjuk az egész continensi szövetkezeti eszmének. Itt la ott Raiffeisen a hitelszövetkezetek atyja, itt áll monumentális bronz szobra, mely előtt mi is őszinte kegyelettel és bámulattal hajoltunk meg; nagyobb jöltevéje alig volt nálánál a szegény embernek. Jellemzi a német felfogást, hogy mig nekik Neuwiedben a kötelezőkbe szinte 5000 *vürárgó és gazdag* szövetkezet tartozik — melyek $4\frac{1}{2}$ %-al kapják a pénzt — megelégesznek egy egészen egyszerű földszintes, szinte szegényes, központi épülettel, addig nekünk a Baross utcában van egy nagy és diszes két emeletes központi palotánk és a szövetkezeteink kapják a pénzt $5\frac{3}{4}$ százalékkal.

A gazdasági egyesületek között talán a legnagyobb tagszámmal bír a *rajnai paraszt egyeslet*. Meg kell itt jegyezni, hogy a pa-

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgöncim: Kalmár-rostagyár.

a tavasz csapadékaival. Ezen állításukra hiteltelen adatként az elszaporodott mezei egereknek a természet által való pusztítását hozták fel, anélkül, hogy ezen állításuknak igaz voltáról közelebbről is meggyőződést szereztek volna. Innen van aztán az, hogy ha 100 métermázsza kézzel szedett asztali almát összevásárolnak, alig találunk 5—10 métermázsza teljesen ép, egészséges gyümölcsöt, a többinek nagyrésze férges, fejletlen, vagy színeiben szenvedő. Végeredményül nemtörődőmségünk oka annak, hogy úgy a belföldi, mint a külföldi gyümölcskereskedők vegyes minőségű gyümölcs készletünket oly alacsony árak mellett szerezhetik meg; hiszen állandóan azt vetik szemünkre, hogy gyümölcsünk lérges csakis gyors feldolgozás után tudják azt értékben tartani.

Nem csodálhatjuk ezen körülményt, egy cseppet sem, hiszen egy ilyen gyümölcsfa, mely nem más, mint egy valószínű bogárvár meg gombatelep, nem is adhat jobbat és többet?!

De hogy a dolgra térjek, vázolni akarom a gazdák azon általános tévhitét, hogy bizony vajmi keveset ért az időjárás, így a tél fagyja is a gyümölcsfák kártékony rovarainak, éppen ezért megengedi a t. olvasó, hogy hogy ezen állításomat egy tudós érdekes kísérletén kívül, saját nagy kiterjedésben tett tapasztalatom rövid leírásával is bebizonyíthassam.

Számtalan rovar telel át a gyümölcsfák törzsén, a korona vastagabb és vékonyabb ágain, továbbá azon leveleken és gyümölcsön, amelyek ott csüngenek egész télen át a gyümölcsfa koronáján anélkül, hogy a szigorubb tél minden viszontagságaival (ólom eső, hirtelen és nagy hő ingadozás, szélvész,) valami nagyobb csapást hozna a pihenő állapotban lévő rovar-világra. Inkább csak a gyümölcsfák talajában telelő rovarok szenved-

hetnek a tél fagyától és a nedvességtől; de rendszerint ezek is elég óvatosak a telelő hely megválasztásában.

Bachmettiew egyetemi tanár ezen irányban tett kísérlete is megvilágítja a gyakorlati életben sok érdekes állatkának áttelelését.

Bachmettiew a halál fejü lepke hernyójával kísérletezett; fagyasztó kamarába tette öt percnként figyelte meg a hernyó viselkedését, a fagyasztást fokozatosan fejlesztette és végeredményképpen azt találta, hogy a hőmérő különösen viselkedett. A hőmérsék állandó csökkentésénél a higanyoszlop fel-fel-szökkentt úgy, hogy csak minimális hideget mutatott. Nagyobb hideg átvitele alkalmával a mozdulatlan hernyó egyet rándult testében, amikor a hőmérő ismét felugrott. Végre amikor a hőmérő minus 21 fokot mutatott, ami csak mintegy 36 óra múlva állott be, ekkor sem tett kárt a kísérlet alatt levő hernyóban.

De a figyelő ezen legigazabb laboratoriuma maga a természet a maga végtelen sokoldalúságával. Fenséges az minden parányában és kifürkészhetetlenek törvényei, amelyek az életet adják, vezetik és viszik.

Lássuk már most, hogyan is telelnek át gyümölcsfáink ádáz ellenségei. Említettem volt, hogy a nem gondozott gyümölcsfa valószínű bogárvár, amelynek minden részén ott találjuk a legtöbb esetben speciális rovar lakóját, majdnem teljes biztonságban pihenvén észszerűen megállapított téli tanyáján.

Például az almamoly, szilvamoly stb. lepkék bábja a gyümölcsfa törzsén és vastagabb ágain a repedezett kérgek alatt talált magának biztos menedéket; ugyanez a repedezett kéreg sok fedeles szárnyu gyümölcsfa pusztítónak nyújt igazi védő-bástyát nemcsak az éghajlati viszontagságok ellen, de a kirelhetetlen ellenségei ellen is.

Az alma levéltetű carmin piros billiónyi

tojása a fiatal almafákon egészen 10—16 éves korukig sima, jól gondozott kérgük dacára valószínű csatasorban állanak; egy-egy kéreg para 1—2 milliméternyi barázdájában több százra menő csoportokat képeznek, míg ezeknek főbb centrumai az ágaknak föld felé néző hónalj részein vannak. Rügyek tövei, száraz levelek, leváló kéregpara sem mentesek ezen nagy szaporasággal megáldott állatkától. Kedves tartózkodási helye ezen levéltetűnek a lepkék tojáshéjai, melyekből a hernyók már a megelőző évben kibujtak, 1/2—1 milliméter szélességű tojáshéjban 20—30 drb levéltetű tojás is vesztegel.

A meszelés nem pusztítja ezeket. Tesék csak egy 8—12 éves almafát megfigyelni, amelyet minden évben bemeszeltek, hogy a szép piros tojások még annál fényesebbek, hiszen a mézskéreg éppen védelmükre vállt a téli időszak alatt; tavasszal a méz a sok nedvesség által lemosatik és vigan kandikálnak elő a picike tojások, örvendvén a nap hő adó sugarainak, amely feléleszti a bennük levő életképes embriókat.

Szegény almafa, nem tudja magát ezek ellen védeni, bár bus tekintettel figyelmezteti közömbös gazdáját veszedelmes bőrbajára amely bőrbaj jól tudja, nemcsak a termését, de saját teste erősségét is kockára teszi annál is inkább, mivel a levéltetű undok életmódjával és nagy szaporaságával és édes mézharmatjával odacsalja az almafa többi ellenségeit is úgy a rovar, mint a gomba világból. Sőt, hogy ezen szegény gyümölcsfa fájdalma tökéletes legyen, gondja van apró, igénytelen, de végzetes ellenségének, hogy az almafa ép testvérei is befertőztesse, amint azt alább részletesebben fogjuk látni. Tojás alakban telelt át az alma levéltetű (Aphis moli) az almafa minden részén, sőt ha egy tetves almafa közelében szilvafa vagy más gyümölcsfa van, azon is fölűti téli tanyáját,

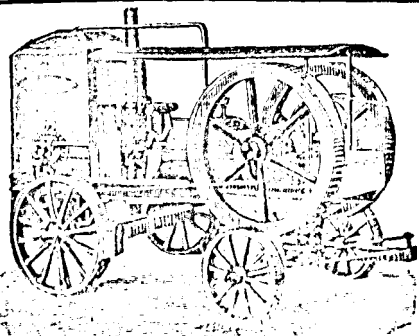
raszt (Bauer) elnevezés alatt, némétországban általában földmiveléssel foglalkozó egyént értenek és mindazon középbirtokosok, kiknek nincs ugynevezett lovag-birtokuk, mely elnevezés ma már csak pusztá cim, mind a Bauer fogalom alá tartoznak, Tagjainak száma megközelíti a 60000-et. Azt mi el sem tudjuk képzelni, hogy mennyi segélyben és jótéteményben részesíti egy-egy ilyen hatalmas egylet tagjait. Vannak külön ügyészeik, akik szóval és írásban ingyen jogtanácsot adnak a tagoknak (de nem is perelnek ám egytizedrészt sem annyit mint nálunk). Van egy központi hitelszövetkezete, mely a körükhöz tartozó községi hitelszövetkezeteket látja el halatlan olscó pénzzel 4 1/4%-al, úgy hogy a vidéki szövetkezetek nagy része 5%-on alól adhatja tagjainak a pénzt.

Mivel a központi hitelszövetkezet pénzt semmi rizikóval sem szabad terhelni, az egylet üzleti vállalkozásainak pénzzel való ellátására alapítottak 1.000.000 alapítókével bíró bankot, melynek részvényei részben az

egylet, részben az egyleti tagok birtokában vannak. Van külön pincéje hol a szövetkezetek összegyűjtött borát kezelik és palackozzák. Bérel egy szénbányát, melynek terményét tagjainak adja el önköltségen. Van választott bírósága, mely tegjai között előforduló vitás ügyekben közmegegyezésre bírskodik. Van külön tűz, jég, élet, állat és baleset elleni biztosító intézete, építési szakosztálya, mely a tagoknak díjtalanul készíti a terveket; — van munkás közvetítő intézete, — ingyen közvetíti tagjainak birtok eladását és vásárlását, van serum készítő telepe, gép kísérleti állomása, vetőmag kísérleti állomása, erőtakarmany és műtrágya közvetítő osztálya, van külön nyomdája, hol a körébe tartozó szövetkezetek mindennemű nyomtatványai, önköltségen állítanak elő, ezen kívül itt nyomtatják az egylet tulajdonát képező, egy napi, és egy hetiszaklapot. Van még Isten tudja mi minden szükséges és hasznos dolog, és hogy mindezeket a gazda boldogulására szükséges segéd eszközöket hogy tudják azon

valóban csekély tagsági díjból fedezni, csak az a megfajtása, hogy oly nagy a tagok létszáma; a sok fillérből, márkák gyűlnek.

Mig nálunk a főtermény a buza, addig némétországban a cukorrépa és a burgonya dominál; ha a mi gazdánk attól teszi függővé egyes előrelátható nagyobb kiadásait, hogy hogy terem a buza, a német gazda a répa termésre építi reményességét, csak hogy mig nálunk, a mi szélsőségekre hajló klimánk alatt, a földjét legjobban megművelő gazda is aratásig soha sem tudhatja, hogy minő termése lesz a sokkal szerencsésebb éghajlati viszonyok között levő német collégánál ritkán vannak ilyen kellemetlen meglepetések. Buzát mondhatni alig láttunk, a tavalyi zord télen majd mindenhol kipusztult az; a rozs valamivel jobban állotta ki a telet, de ebből is sokat kellett kiszántani. Majdnem általánosságban az angol Square head buzát termesztik, melynek erős szalmája ellent áll a megdülésnek és rozsdának, nagyobb termést

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság

BÉCS, Gumpendorferstrasse 72.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MOTOR.

4000-nél több üzemb. — Könnyen kezelhető. — Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges. — Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. — Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye).
Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szovát, Lőte Lázár Kaál. 2063.

hogy aztán tavasszal újból egyesült erővel lássanak hozzá az almafák kiszipolyozásához.

Haladjunk egy szintén igen fontos gyümölcsfával tovább és ez a szilvafa lenne. Ennek is van levéltetűje, de tapasztalataim szerint ennek áttelelése igazán különös, amely világot vet a rovaroknak nagy hideg elleni ellenálló képességükre. Nem kevesebb, mint vagy 30 drb 8—10 éves szilvafa korona elágazásánál figyeltem meg a szilvafa levéltetűjének áttelelő alakját. Megjegyzem, hogy ez a telelőhely megválasztásában már sokkal körültekintőbb, ami érthető is, hiszen nem tojás alakjában, hanem kész parányi narancssárga színű tetűcske alakjában egy kisebb-nagyobb csomóba összebujva várják be a tavaszi ihletet. Amint mondám, a szilva levéltetű (Aphis pruni) mint kész állatka nyomorogja át a telet kisebb-nagyobb csomócskákban összebujva, valamelyik ág föld felé néző honaljában, melynek kéregparája felseledő, vagy a helytelen karózás következtében beállott sérülések helyén választja meg telelő tanyáját; hiszen ezek a feltétlen biztos száraz menhelyet nyújtó rovar asilumok. Nem is kell igen nagy szem megerősítés és reá bukkanhatunk a narancs sárga foltokat képező szilva levél tetű téli tanyájára, ha figyelmünket főleg a gyümölcsfa korona elágazására továbbá egy bemetszett ág még be nem forradt sebhelyére fordítjuk. Há most egy ilyen levéltetű tanyát kézi nagyítóval megnezünk, számtalan apró, élő tetűcskét veszünk észre, melyekre rálehelve azonnal nyüzsgő mozgásukkal adnak életjelt magukról.

Nézzük meg a tél befolyását és ebből is meggyőződhetünk általában gyümölcsfaink téli ellenálló rovar ellenségeinek edzettségéről.

1907 november hó 6—7-én kezdődtek meg a fagyos napok 5—8°C. hideggel és azután beálltak ismét enyhébb napok, de csapadékkal tarkázva, amelyek a gazdák véle-

is ad mint a mi buzánk, de e mellett összehasonlíthatatlanul kevesebb a siker tartalma. A szalmás gabonák között a főtermény a zab, és míg nálunk még most is igen gyakran hallani, hogy: „Ezen táblába nem vethetek zabot, mert az jó trágya-erőben van” Addig Németországban a legjobb erőben levő földekbe vetik azt, és ugyancsak trágyáznak alája. Láttunk egy pár magnemesítéssel foglalkozó gazdaságot, és mondhatni a legnagyobb gondot a zab nemesítésére fordítják.

A legtöbb vidéken majdnem minden szalmás gabonát megkapálnak, és míg nálunk többen sikertelenül kísérleteztek a buza kapálásával, addig Németországban ez nemcsak kifizeti magát, de sőt busásan meghálálja a reá fordított költséget. A kapálás részben fogatos, nagyobb részben kézierővel történik, arra alkalmas kapákkal sor mentésben igen gyorsan megy a munka.

Kukoricát egész utunk alatt sehol sem láttunk, még a tangazdaságok kísérleti telepein sem tudják beérésre hozni, a mi tekintve, hogy a Rajna vidékén milyen kitünő bor terem, igazán érthetetlen, hogy az ilyen klíma alatt a kukorica ne érjen be.

ménye szerint igen kedvezők a rovar-seregek pusztítására.

November 18-án jelent meg az első hó, amikor egyúttal a hőmérséklet is alább szállott és ezután az egész tél nagy hőingadozóknak volt alávetve, de rendszeren a hőmérséklet a minus 10° C. körül mozgott. December 18-án volt a legnagyobb hideg: minus 20° C. azután három napra már leszállt — 14° C-ra 1908 január 3-án volt — 17° C. február hó 6-án — 19° C., és közbe közbe még plus 2° C. is mutatkozott, ugyannyira, hogy 24 óra alatt volt 14—16 fokos hőingadozás. Csapadékban sem szűkölködött a mult tél természetesen a szelek sem maradtak el, úgy, hogy bizony a most lefolyt télen kevesen vannak, kik avval dicsekedhetnének, hogy jó egészség mellett tölthették el a telet.

De ezek az apró levéltetvek még a 20° C. hidegben is megtartották életkedvüket, rálehelve, kis melegéretre, életjelt adtak úgy, hogy alig volt hét, hogy meg nem néztem volna a viszontagságokkal küzdő pacienseimet. Most meg a tavaszi sugarak érzetére testük narancssárga színét zöldes sárgára változtatták át és a levedlett bőrrészletek most tavaszi takaróként szerepelnek.

Nem lesz érdektelen az sem, ha általában a levéltetvek életmódját, szaporaságát is figyelembe vesszük, annál is inkább, hogy aztán ítéletet mondassunk ezen fészekben tanyázó élősködők hatalmasságának mikénti letörésére.

S. F.

Élő kerítések.

Nálunk igen ritka helyen található rendszeresen kezelt élő kerítések, ami első sorban annak tulajdonítandó, hogy a készítését igen kevesen ismerik, másrészt annak alkalmas fa, illetőleg cserje nemeket nem választják meg a kellő szakértelemmel; ezért aztán épen az ellenkező eredményt érik el és e bal vagy félsiker buzdítás helyett csak elriasztólag hat.

Egy jó élő kerítésnél szükséges, hogy az első sorban áthatolhatatlan legyen, gyökérhajtásokat ne csináljon és az alja fel ne kopaszodjék, másodsorban pedig a metszést (nyírást) minden megsínylés nélkül eltűrje, télen ki ne fagyjon és végül könnyen legyen megifjitható.

E tulajdonok összegével kevés fanem bír; azok, melyekből nálunk a legtöbb élő sövényt találjuk, mint pl. a licyum és közönséges akác, épen nem dicsekedhetnek a fent említett jó tulajdonokkal, mivel mind a kettő felkopaszodik alulról és több méter távolságra gyökér-sarjakat bocsájt.

Élő kerítés készítésére mindenkor a legjobb cserje marad a közönséges galagonyafa, mely ellen azt a vádat emelik, hogy hernyók tanyáznak rajta és ezek onnét utóbb a gyümölcsfákra másznak át; e vád azonban csak látszólagos hátrány, mivel, ha a lepkék e galagonyát nem találnák fel, hát a petéiket a

gyümölcsfákra raknák le; már pedig az alacsony sövényekről sokkal kevesebb fáradsággal szedhetők le a hernyópeték és hernyók mint a magas koronával bíró gyümölcsfákról. Ennél már nyomatékosabb érv, mi a galagonya ellen felhozható az, hogy a legtöbb vidéken nem találja fel tenyészfeltételeinek összegét, minek folytán nagyon lassan növekedik. A hol tehát a galagonyának tenyészfeltételei megvannak, milyenek a közép kötöttségű talaj, hűvös és csapadékos égaj, ott ez ajánlható első sorban.

A második cserje, mely élő kerítés készítésére használható fel, a mezei juhar; de ez már kevesebb előnnyel bír, mint a galagonya, azonban főleg gyorsabb növekedése és ama tulajdonai miatt ajánlható, hogy a hernyók nem keresik fel és a talajban sem válogatós.

Némely homokos vidékeken az eperfát lehet nagy sikerrel e célra felhasználni; mivel ez nem csak mint sövény tesz szolgálatot, hanem a selyemhernyó tenyésztésére is elegendő levelet szolgáltat.

Végül még az egyes területek bekerítésére a nemes fűznek némely válfaja is alkalmas — minthogy nemcsak kerítésül szolgál, hanem egy éves hajtásai lugosok stb. kötésére és kosár készítésére használhatók fel, tehát kettős hasznot ad.

Dacára annak, hogy élő kerítés készítésére az ősz ép oly sikerrel használható fel mint a tavasz, mégis majdnem általánosságban annak elültetése a tavasszal történik. Őszkor, vagy télen ugyanis csak a területet készítik elő. A kötött talaj e célra egy méter mélységre és szélesre felforgattatik s megtrágyáztatik; a laza talaj pedig csak egyszerűen megtrágyázás alá esik és felásatik, végül pedig e vizenyős talaj egy kissé kitisztattatik.

A kerítés-készítéshez felhasználandó magoncokat vagy magunk neveljük, a mi legcélszerűbb és egyszersmind a legelőnyösebb, avagy úgy vesszük. A rendszeres élő sövény készítésének több módja van, melyek közül mi a legegyszerűbbet és legpraktikusabbat: a félives és kocka élő sövény készítését ismer-tjük meg ezuttal.

A tavasz beköszöntésével hozzá fopunk az ültetéshez. Mindenekelőtt azonban a már előkészített térségen egy ásónyom szélességű és ép oly mélységű árkocsát készítünk, a melybe a gyökereit kellőképp visszametszett magoncokat ültetjük és pedig úgy, hogy egyik magonc a másiktól 20 cmtr. távolságra jusson; ültetés után e csemetéket beiszapoljuk; ez után a hajtások hegyét visszametszük annyira, hogy csak épen egy szem legyen a föld felszínén; végre a hajtást porhanyó trágyával beárnyékoljuk. Szárazság idején e rakást néha megöntöztetjük és június hó közepén minden töről egy erős hajtást kiválasztunk, a többi gyengébbet pedig rövid csapokra visszametszük, hogy a meghagyott erőteljes hajtás annál bujábban növekedhessék. Az így kifej-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1003

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

lett erőteljes hajtásokat, a reá következő tavaszon, féliv alakban egyik a másikához lehajtjuk és egy kötélekkel megerősítjük, kiálló végeit pedig elmetszük, míg a többi gyengébb hajtásokat rövid csapokra visszakurtítjuk. A féliv, vagyis a hajtás kezdetén lévő rügyből, melyhez a legtöbb nedv fog tolni, a legerősebb hajtás fog növekedni, mely, hogy még erőteljesebbé nevedhessék, vele június hónapban ugyanazt az eljárást követjük, mint az előző évben tettük a legerősebbel, t. i. a legerősebbet meghagyjuk. A következő, vagyis harmadik tavaszkor a legerőteljesebbre növelt hajtást lehajtjuk féliv alakban a másikhoz; a többi hajtásokkal pedig a fentebb leírt módon járunk el. Így folytatjuk ezt az eljárást minden évben mindaddig, míg a kerítés a kellő magasságot eléri, mert rendszerint egy és fél vagy két méter szokott lenni. A midőn már a lehajtást abbahagyjuk, akkor azt a növény nyíró-ollóval megnyirjuk, mely nyírást ezután évenként kétszer-háromszor kell ismételni.

Ily kezelés után hat év múlva oly élő kerítést fogunk nyerni, hogy azon még a kisebb házi állatok is csak nagynehezen férhetnek át, és melynek zöld színében a szem folytonosan gyönyört talál.

Nedves helyeken, melynek főleg a kertek aljaiban szoktak előfordulni, fűzfából készíthető a kockás sövény és pedig akképen, hogy egy méter hosszúságú és egy hüvelykujj vastagságú fűzfa vesszőket, illetőleg pálcákat szurkálunk rézsutosan a földbe és pedig 4 cm. távolságra egymástól páronként, mely párok távolsága ismét 10 cm-éterre legyen egymástól. A rézsutos ültetés akkép történjék, hogy a páros számok balra, a páratlan számok pedig jobbra álljanak ki, az így egymást érintett vesszők azután az érintkezési pontjaikon vékonyabb vesszővel összekötetnek. Ezen sövény már az első évben nyújt némi védelmet; a reá következő években pedig a mint a növény erősödik, természetesen annak védelemképessége is erősebb lesz és pedig annál inkább, ha az oldalhajtásokat évenként visszakurtítjuk; az ilyenkor lemetszett vesszők, különböző módon lesznek felhasználhatók és így az e fajta élő sövény mellékjövédelmet is ad.

Sokkal szebb és barátságosabb kinézése volna sok helységnek, ha a mostani éktelen kerítések, mint pl. nád, napraforgó, tövis, stb. helyett ily élő sövényekkel diszelegne, a melyek tartósságuknál fogva még az unokáknak is védelmet nyújtanának és ezenkívül

még egészségesebbé is tennék a lakó helyeket; fa szegény vidékeken pedig a lemetszett hajtások tüzelőül is felhasználhatók lennének.
R. E. G.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A gyümölcsfák termékenységének fokozása. A fajokban hatalmasan növekedő, de kevésbé termékeny gyümölcsfákat termőképessé tehetjük az által, ha kora tavasszal, a fától köralakban a fa koronájának $\frac{2}{3}$ távolságában sáncot ásunk és a földet 75 cm. mélyre a körből kihányjuk, az átmetszett gyökerek végeit éles késsel simára vágjuk. a teljesen kitisztított gödröt érett trágyával, vagy jól trágyázott kerti földdel megtöltjük s reája beföldeljük.

Az által, hogy az ember a gyökerek hosszát $\frac{1}{3}$ dal megrövidítette, a fát hátráltatja növéseben. A szép simára vágott gyökérvégek egész csoport új tápszívó gyökérszállakat kapnak, melyek gazdag táplálékot találva a trágya által, a fát már az első nyáron és őszön dus virágrügyezésre kényszerítik, elannyira, hogy már a második évben meglepő gazdag termést és izletes gyümölcsöt várhatunk szabályosan végzett munkánk után.

Az őszi barack, kajszai és cseresznyefák márciusban, míg a nedvkeringés meg nem indult: megtakarítandók és visszametszendők. A lágy magvak termőágai 10—12 évig termőkéspek; de a csontárok termőágai egy pár évig termők és azután elhálnak. Ezeknek metszésével arra kell törekedni, hogy mindig életdus termőágak legyenek készletben. A barackfa a maga növése szerint következőképen kezelendő: A mely termőág 2—5 cm. hosszában virágcsoporttal s végén egy farügyhajtással bír, azt nem szabad visszametszeni. A 10—12 cm. hosszúságú termőág, melynek alján 3/4 erőteljes farügy van, a nem termőképességgel megrakott ág 6—8 virágrügye visszavágatik. A gyümölcs így teljesen fejlődik ki a farügyek kihajtatnak és megújítják a gyümölcsfát. A vegyes termőág a maga alapján 2—3 erőteljes farügyet hoy, az oldalrügyek háromszorosak — a két szélső virágrügy, a középső egy farügy. Az ilyen ágak 4—6 ilyen hármás virágrügyre vágatnak vissza.

A faág hatalmas növéssel rendszerint csak farügyet mutat, legfőlebb egy-egy virágrügygel a hegyén, ez ág a két alsó farügyig vágatik vissza — melyekből jövőre, gyümölcsöt hozó ágak nőnek. Gyümölcstermő ágak, melyek ily alapon 1—2 gyenge bimbócskát mutatnak, az előírt módon visszakurtítatnak,

+ A korai legeltetés hátrányai. Takarmánykészletünk jórészt országszerte fogytán van. Ha akad is itt-ott eladó takarmány, az olyan drága, hogy megfizetni is alig lehet. Nem csoda hát, ha a kaszapengést epedve várja a gazdaközönség s állatállományát legelőre hajtja, mihelyt azon valami legelni való akad.

Szükség törvényt ront. Hiába emleget-

jük ilyenkor a korai legeltetés hátrányait, akkor, amikor a szükség kényszeríti rá a gazdát arra. Különböző a korai legeltetés sem jár hátránnyal abban az esetben, ha bizonyos szabályokat tartunk szem előtt, melyek segítségével legalább nagyobb károsodásoktól megóvhatjuk magunkat.

A nagyon korai legeltetés mindenekelőtt azért lehet káros, mert a zsenge fű tulságosan sok vizet s aránylag sok fehérjét tartalmaz. A nagy viztartalom hasmenésre szolgáltathat okot, amely nagyon hosszan tartó és súlyos természetű lehet, ugyannyira, hogy a különben is többnyire sovány állapotban legelőre került állatok végképpen leromlanak, sőt el is pusztulhatnak. A magas fehérjetartalom következtében ismét felfuvódások állhatnak be úgy a szarvasmarhánál, mint a juhnál, főleg abban az esetben, ha a legeltetés kora reggel, még harmatos vagy esőtől nedves fűvön kezdetik meg. Mert nagyon téves az a hit, hogy csak a lóhere és lucernától fuvódik fel a szarvasmarha; felfuvódhatik az minden olyan takarmánytól is, mely nagy fehérjetartalma mellett sok vizet is tartalmaz, bár leggyakrabban mégis csak a lucerna és lóhere okoz felfuvódást. Ennek a felfuvódásnak gyakori következménye azután az elvetélés is.

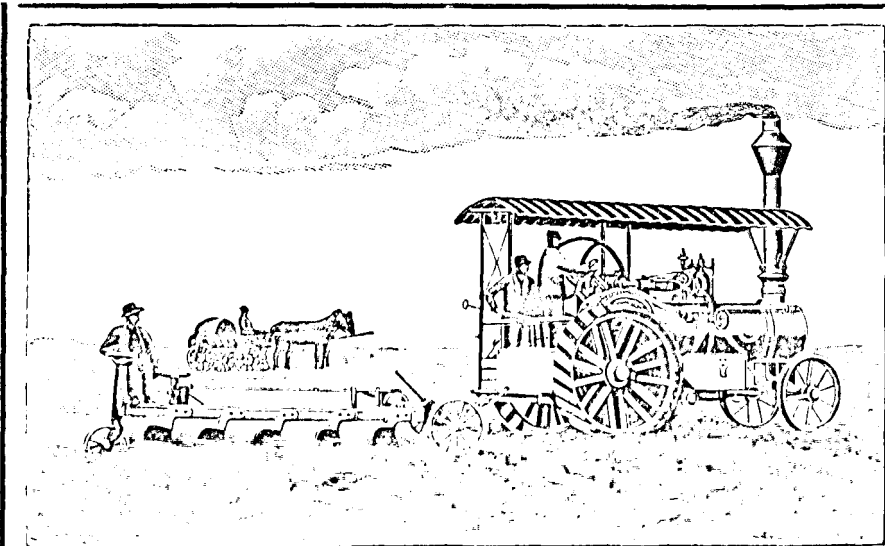
Ha tehát nem vagyunk rászorulva, úgy csupán az itt felhozott okok miatt is kerüljük a korai legeltetést. Ha azonban elkerülhetetlen, akkor legalább harmatfelszáradás előtt semmiesetre se hajtjuk legelőre sem a birkát, sem a szarvasmarhát s hogy éhgyomorral ne menjenek legelőre, reggelenként mindenestre száraz takarmányt, ha együnkünk nincs, szalmát adjunk elébük. Hasonlólag este s éjjelre is száraz takarmányt adjunk elébük.

Legveszedelmesebbek az erdei legelők, mert ilyen helyen a fiatal rügyeket is lerágja a szarvasmarha, aminek következményeképpen gyomor- és bélbántalom, s a húgyzó szervek megbetegedése fog bekövetkezni, vagyis az a súlyos természetű betegség, melyet erdőkórának nevezünk, amelynek ismertető jele a vérvizelés. Az efféle legelőket tehát kerülnünk kell.

Veszedelemesek továbbá a kora tavaszi legelők azért, mert a májmételyt úgy a juh, mint a szarvasmarha leginkább kora tavasszal szedik fel a nedves legelőkről. Miután pedig a májmétely gyógyíthatatlan betegség, kerülnünk kell minden tulnedves legelő használatát, különösen abban az esetben, ha már tapasztalataink vannak arra néve, hogy az illető legelő már előzőleg is mételyes volt.

IRODALMI SZEMLE.

Gyümölcsészeti Lexikon. Szerkeszti és kiadja Eötvös Lajos Tarcsl (Zemplén megye). Megjelenik évenként 4 füzet. Előfizetés füzetenként 1 kor. A Gyümölcsészeti Lexikonnak most jelent meg az első füzete, 'gazdag tar-

UJI Egygéprendszerű gőzzántás UJI (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1908

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

talommal és 22 képpel. Az első füzet kiállítása elég élénk és tartalmas, ami szép jövőt ígér a vállalatnak főleg azért, mert füzetes kiadása könnyen megszerezhetővé teszi ebben a drága világban. Az egész Lexikont 10—12 füzetre tervezte a szerkesztő.

Törvényszéki állatorvos-tan. Irta Dr. Hutyra Ferencz udvari tanácsos, a m. kir. állatorvosi főiskola rektora. Megrendelhető a „Patria“ Irod. vállalat és nyomdai részvénytársaságnál Budapest, IX. Üllői-ut 25. Ára: 10 korona.

A magyar jogélet és igazságszolgáltatás terén régen érezhető egy olyan munka hiánya, mely az állatkereskedelem terén minden kultur államban fennálló szavatossággal kapcsolatos kérdéseket tárgyalva, utmutatónul szolgálhatna az idevonatkozó peres ügyeknek orvostudományi szempontból való elbírálására.

Magyar polgári törvénykönyv és a szavatosságot különösen szabályozó törvényes rendelkezések hiányában nálunk a joggyakorlat ebben a tekintetben ingadozó alapon áll, nagy kárára a jogkereső közönségnek.

Az állatok adás-vételével foglalkozó gazdáknak és kereskedőknek pedig fontos érdekei fűződnek ahhoz, hogy ügyleteik lebonyolítása közben kellőképpen tájékozva legyenek az esetleg fennálló szavatosságból őket terhelő kötelezettségek illetve őket megillető jogok terjedelme és ez utóbbiak érvényesítésének módzatai felől. Másrészt az igazságszolgáltatás bizottságának és egyöntetűségének javára szolgál, ha azok, akik az idetartozó peres ügyek elintézésébe közvetlenül befolyanak, tehát bírák és ügyvédek, legalább nagyjában ismerik azokat az orvostudományi szempontokat, melyek ebben az irányban sokszor perdöntő hatálylyal érvényesülnek.

A gazdák, állatkereskedők, hizlalók és mézások sokszor érzékeny veszteségeik révén tapasztalják azokat az eltérő s néha merőben ellentétes irányzatokat, melyek nálunk tételes törvény hiányában a szavatosság megállapítása körül kifejezésre jutnak. Dr. Hutyra műveinek figyelmes átolvasása alatt meggyőződünk arról, hogy könyve valóban tankönyv, melyből nem csak az állatorvosok, hanem minden egyén a kinek a szavatosság körül teendői avagy érdekei vannak, alapos tájékozódáshoz juthat ennek segítségével; bizonyos tehát, hogy a szóban levő mű az igazság-szolgáltatás biztonságainak és egyöntetűségének előmozdítására is fog szolgálni, melyre nálunk valóban nagy szükség van.

A mű illustris szerzője régen tud van azon, hogy szóban levő művének megjelenése alkalmából tudását, irányát és műve beosztásának helyességét stb. stb. kiemeljük, hiszen e téren már jóval előbb elérte azt, amit egy szakíró hazánkban elérhet.

Maga a mű azonban egyedül áll a magyar szakirodalomban, miután az Eisenmayer Sándor törvényszéki állatorvostanának megjelenése óta (1866) nagyon megváltoztak a viszonyok és a bírói gyakorlat is más irányfelé halad.

Mi tehát e teljes és az ügy minden részét a mai viszonyok alapján kellően megvilágító 360 lapra terjedő művet, az érdekeltek figyelmébe melegen ajánljuk.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az erdélyi gazdasági egylet március hó 30-án igazgató-választmányi ülést tartott.

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő e. elnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Felent voltak: Br. Jósika Gábor e. alelnök.

Jakab László, Eöry Tivadar, Br. Mannsberg Sándor, Szász István, Tulogy Samu, Réti János és Cséser Lajos ig. vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván — a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Eöry Tivadar és Tulogy Samu tagokat.

Mult ülés hitelesített jegyzőkönyve felolvasatván — tudásul vétetik.

Földmivelésügyi miniszternek 83190. sz. leirata melylyel megküldi a filloxera zárlat alá helyezett községek kimntatását — tudásul vétetik.

Ugyanannak 16428. sz. leiratát, melyben arról értesít, hogy — az egylet felterjesztésében foglaltakhoz képest — a raktározott kiviteli gyümölcs súly veszteségének hetenkénti megállapítására már a folyó évben kísérleteket fog tételni — ülés örvendetes tudásul veszi.

Ugyanannak 11633. sz. leiratát, melyben a kötelező lépene elleni védőoltás tárgyában tett felterjesztésre arról értesít, miszerint az állati ragadós betegségek ellen való védőoltásoknak kötelező elrendelése már hosszabb idő óta figyelme tárgyát képezi, de éppen mert a kötelező ojtást kártérítési kötelezettség mellett lehetne elrendelni, nem éltetett ez ideig az 1888. évi VII. t.-c.-ben egyébként megadott felhatalmazással. Figyelmezteti azonban az egyesületeket arra, hogy az állatorvosi főiskola bakteriológiai intézetét felhatalmazta ojtóanyagok termelésére, amelyek ha forgalomba kerülnek, intézkedni szándékozik, hogy ezen ojtóanyagok következtében netán beálló balesetekért a gazdaközönség kártérítést kapjon. Felhívja az egyesületek figyelmét a miniszter, hogy a törvényhatóságokkal alkottasának e tárgyban szabályrendeleteket, melyben ki lehetne mondani azt, hogy ojtási balesetek esetén a törvényhatóság valamely alaphól, pl. ebadó-alaphól ad kártérítést. Kéri a miniszter továbbá az egyesületeket, hogy kövessenek el minden lehető a védőoltások népszerűsítésére. A maga részéről 50.000 koronát vett föl a költségvetésbe ojtóanyagok ingyen való kiosztására — ülés tudásul veszi.

Titkár jelentést tesz az erdélyrészi intelligens gazdaközönség részére Csikszeredában, Dicsőszentmártonban, Sepsiszentgyörgyön, Déván és Nagyenyeden tartandó gazdasági szakelőadásokról és azok részletes programjáról. — Igazgatóválasztmány a jelentést azzal veszi tudomásul, hogy pótlólag még intézkedés teendő az egyletnek az előadásokon való megfelelő képviseltetéséről.

A „Patria“ r. t. megkeresésére — határozza ülés, hogy a „Mezőgazdák üzemi utmutatója“ című legújabb kiadványára 1 példányban előfizet.

Cséser Lajos vál. tag indítványára — elhatározza választmány, miszerint felír a földmivelésügyi és pénzügyi miniszterekhez, hogy a söradó pótlék esetleges leszállításánál csak azok a gyárosok és oly arányban részesüljenek e kedvezményben, akik és amily

arányban hazai származásu komlót használnak fel.

Előadotván a szolnokdombok vármegyei gazd. egyletnek 124. sz. megkeresése, melyben az egyletet közös akcióra szólítja fel a magas jégbiztosítási díjak ellen — választmány elhatározza, hogy csatlakozik a társ-egyesület kezdeményezéséhez és a továbbiakra nézve a tárgyalást megkezdi.

Titkár előadja a zárszámadás vizsgálóbizottság jelentését és az elnökség előterjesztését a zárszámadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint az 1908. évi költségelőirányzatról, — Igazgató-választmány a jelentéseket, melyek szerint: a pénztárforgalom a mult évben 48538 K. 89 fill.-t tett ki, a mérleg számla végössze: 355.720 K. 16 fill., a f. évi költségelőirányzat főösszege 20353 K. 61 fill. — tudomásul veszi. E tárggyal kapcsolatban, a zársz. bizottság indítványára határozza választmány, hogy: a., Az alapítványok befizetésére az alapítók elnöki uton felszólítandók. b., Az egyletnek még eladásra bocsájtott telkei a becsülő bizottság által újlag megbecsülendők s jövőre a mérlegbe az új becsü szerinti érték veendő fel. c., 190 kor. előleg megfizetése iránt elnökség által felszólítás intézendő.

Udvarhelyvármegyei társ egyesületnek a 200 kor. kiáll. díjérti köszönő átirata — szolgál tudomásul.

Hyunydármegyei társ egyesületnek az általa rendezendő kiállítás segélyezése ügyében kelt beadványára — határozza választmány, hogy — tekintettel a jövő évi kolozsvári kiállításra — a folyó évben kiállítási közreműködést és segélyezést nem eszközöl.

Jakab László ig. vál. tag megemlékezvén Nagy Dezső elhunyt vál. tag érdemeiről indítványozza, hogy nevezetnek emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék meg és özvegyéhez a választmány nevében részvétirat küldessék. — Ülés az ikdítványt egyhangulag határozattá emeli.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Méhtenyésztési tanfolyamok Marosvásárhelyen. A m. kir. földmivelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen a tanítás céljainak megfelelően berendezett minta-méhesen az erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1908. év nyarán időszi tanfolyamok fognak tartatni és pedig: május hó 3-tól—23-ig földmives kigazdák május hó 25-től—június hó 7-ig lelkészek június hó 14-től—27-ig és július hó 5-től—18-ig bezárólag néptanítók részére.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés gyakorlati, elméleti ismereteik és a kaptárkészítést elsajátítsák, hogy az eddigi szokástól eltérőleg okszerűen és biztos kézzel őrzhessék a mezőgazdaság ezen jól jövedelmező mellékágát.

Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel s ellátási segélyképen a tanítók, lelkészek naponként és személyenként 3 koronát, a földmives kigazdák 2 koronát kapnak. Ezeken kívül a távolabbról jövő hallgatók az utiköltségre is nyernek segélyt.

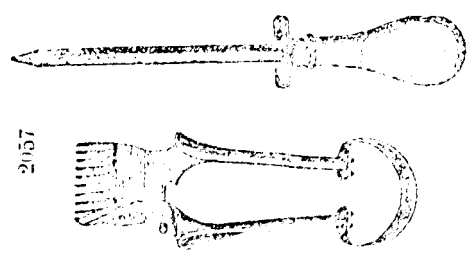
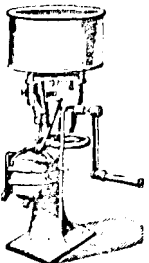
A résztvenni szándékozók felhivatnak, hogy bélyegmentes kérésüket a *Székelyföld*

EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFÖLÖZŐGÉPEK,

valamint az összes tejgazdasági, állattenyésztési, gazdasági cikkek állandóan nagy választékban raktáron:

GEITNER és RAUSCH Budapest, V. Andrásy-út 8.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

ministeri kirendeltséghez címözve, a kisgazdák községi előljáróságuk ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk útján közvetlenül a miniszteri kirendeltséghez Marosvásárhelyre mielőbb nyujtsák be.

A magyar dinnye javítása Az utóbbi években mindinkább gyengült minőségű, elfajzott magyar dinnye került a hazai piacokra. Ezen a bajon segitendő, a földmivelségi miniszter intézkedett az iránt, hogy az e célra alkalmas területtel bíró állami kertészetekben a legjobb Turkesztán, Bellegarde és Cantaloup sárga dinnyefajtákból, valamint a Marsovszky-féle görög dinnyéből fajtiszta magvakat termesztessenek. E fajtiszta magvakból 150 kilogramm a tavasszal fog kiosztani oly dinnyetermelő községek kistermelői között, akik ily magvakat a minisztertől kérelmeznek. Első sorban a dinnyetermeléssel nagyban foglalkozó községek kistermelői foghatnak ily magot kapni, de csak oly feltétel alatt, ha tököket és uborkát dinnyeföldeken nem termelnek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Mezőgazdasági oktatás a hadseregben.** *Buday* Barna előadói javaslatot terjesztett az O. M. G. E. elé a katonák mezőgazdasági oktatásáról. Az olasz, az orosz, a belga és a német hadseregben kísérleteket indítottak meg a katonák gazdasági oktatásával és a tisztek, altisztek meg a legénység számára rendezett mezőgazdasági tanfolyamokkal olyan kedvező eredményeket értek el, melyek a kísérletező államokat ennek az intézménynek kiterjesztésére és rendszeresítésére indították. Magyarországnak, mint agrár-államnak, elsőrendű érdeke az, hogy kövesse a bevált példákat. A magyar királyi honvédségnél fennálló területi rendszer folytán a leendő gazdák ugyszólván a saját telkükön szolgálnak, legalább is szülőhelyük közelében, gazdálkodásuknak megfelelő termelő és éghajlati viszonyok között és így itt az oktatás helyi érdekűvé válhatna vagyis mindenki első sorban azt tanulhatná, amit saját földjén alkalmazhat. A jelentés szerveződének tartja a mezőgazdasági tanfolyamot első sorban mindenütt ott, ahol a csapatok állomáshelyén gazdasági akadémiák vagy földmives iskolák vannak, ahol tehát a gyakorlati oktatás is legkönnyebben fölkarolható: az illető intézmények tanárainak közreműködésével. Azért indítványozza, kérje föl az O. M. G. E. a földmivelségi minisztert, hogy a honvédelmi és a közös hadügyminiszterrel érintkezésbe lépve, a tanfolyamok szervezésének kérdését az érdekelt tényezők bevonásával mielőbbi egybehívandó szaktanácskozmány tárgyává tegye.

— **Kossuth a gazdatiszti nyugdíj mellett.** Kossuth Ferenc meglehangú levelet írt a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületéhez a legközelebb megtartott gazdatiszti nagygyűlés alkalmából és levelében a gazdatiszti nyugdíjügyi akciót jogosnak mondja s kilátásba helyezi, hogy a gazdatisztek törekvéseit a maga részéről is támogatni fogja.

— **„Balogh Vilmos“ hegyvidéki gazdasági telep.** A földmivelségi miniszter elhatározta, hogy az alsóverceki havasi mintagazdaságot és tejgazdasági telepet néhai Balogh Vilmos, a nemrégien elhunyt földmivelségi államtitkár nevével nevezteti el.

— **Gabonaküldemények fuvardíjkezdéséig.** Arad és Nagyvárad állomásokról, továbbá az ezen állomások mögött fekvő magyarországi állomásokról Brassóba, Derestye-Ilótfalu, Málnásfürdő és Sepsibodokra, az ezen állomásokon vagy azok környékén fekvő *malmok részére szállítandó gabonára*, augusztus hó végéig terjedő érvénnyel, a m. kir. államvasutak vonalain, rovatolás útján, az I. külön díjszabásnak 30%-kal rövidített díjtételeit engedélyezte a MÁV. igazgatósága.

— **Kiszolgált altisztek a mezőgazda-**

ságban. A *Magyar Gazdaszövetség* Pallavicini Ede őrgróf elnöklete alatt tartott igazgatóválasztmányi ülésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a kiszolgált katonai altiszteknek minő kedvezmények volnának adhatók, hogy munkaerejük a mezőgazdaság javára legyen értékesíthető. A Cséplő Ernő által előterjesztett javaslat szerint előnyben volnának a kiszolgált katonai altisztek részesítendőek a mintagazdaságoknál, a telepítéseknél, a szövetkezeti birtokvételeknél. A vita nyomán elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy e tárgyban feliratot intéz a honvédelmi, valamint a földmivelségi miniszterhez.

— **Visszavándorlás Amerikából.** Antwerpeni konzulátusunk jelenti, hogy a Red Star Line hajói február hónapban 5.400 visszavándorlót tettek partra Antwerpenben. Ezek közül 3.620 utazott tovább Magyarországra és Ausztriába. Magyar és osztrák alattvaló február hónapban 740 vándorolt ki Antwerpenen át és pedig 504 osztrák és 236 magyar.

— **A „Budapesti Tattersall“ lóvásárainak programja az 1908. évben:**

a) Országos lóvásárok: május 31. és június hó 1-én, augusztus hó 23. és 24-én, november hó 8. és 9-én.

b) Luxusló-vásárok: április hó 26., 27., 28. és szeptember hó 20., 21., és 22-én.

c) Heti lóvásárok: minden hétnél csütörtöki napján s ha ez ünnepre esik, szerdán tartatnak meg.

d) Ménlóvásár: október hó 11., 12., és 13.

e) Állami ménésintézeteki lovak árverése: szeptember 25-én.

f) Telivér anyakancák és éves csikók árverései: május 18., augusztus 28., és október 7-én.

g) Díjlovaglás május 20-án.

— **Okos törvény.** Az amerikai Egyesült Államok képviselőháza törvényt alkotott oly közhivatalnokok súlyos megbüntetésére, akik idő előtt elárulják a hivatalos terméjelentések adatait. Ilyen esetek az utóbbi években gyakran megestek és ezeket persze alaposan kihasználták egyes tőzsdéi üzerek. Ezzel súlyos büntetés éri a hűtlen hivatalnokot egyaránt.

— **Mellékletünk.** *Dunkey Fivérek* egy érdekes körlevelét veszik olvasóink lapunk jelen számához mellékelve. Fölhívjuk rá a figyelmet.

— **A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé“ nek Közgyűlése.** A „M. Sz. O. E.“ f. hó 5-én délelőtt 11 órakor (vasárnap) tartja Budapesten a „Köztelek“ üléstermében (IX., Köztelek-ut. 8 II.) IV. rendes évi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítő és szavazatszedő bizottság kiküldése. 3. A számvizsgáló bizottságba 5 tag választása a f. évről. 4. Az igazgató választmány jelentése az egyesület 1907. évi működéséről. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 7. Az alapszabályok 15. §-ának módosítása mely a közgyűlés időpontjának megváltoztatását célozza. 8. A jégbiztosításnak kérdése, különös tekintettel a hazai szőlőmivelségre. Előadja Rubinek Gyula, az „O. M. G. E.“ igazgatója. 9. A „M. Sz. O. E.“ tagjainak az igazgató választmány útján a közgyűlés elé terjesztett és írásba foglalt beadványai.

— **Halászat korlátozás.** A földmivelségi miniszter utasítást adott ki, amelyben értesíti a törvényhatóságokat, hogy a hullámtéri halasgazdaságok érdekében is, a vízjogi törvény 16. és következő szakaszai alapján szabad halrekeszek csak hatósági engedéllyel létesíthetők. Ilyen jogositvány nélküli rekeszek tehát úgy az 1888: XIX. t.-c. 2. szakasza, mint a vízjogról szóló 1885: XXIII. t.-c. szakaszának 3. pontjában foglalt tilalom alá esőknek tekintendők.

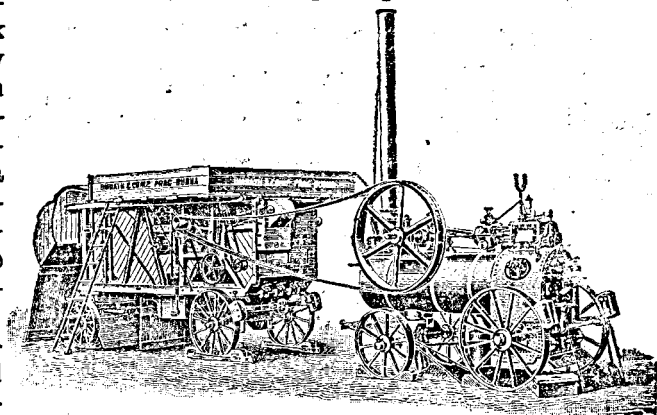
A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELTE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A mi különlegességeink:

Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre.

ROSTÁK

Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra.

Kerekeken 12 HP.-ig Fekvők 200 HP.-ig.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

1801. V.

BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS

vezérfelügyelő.

2091

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselőse

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevél kölcsönök

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a meg-szavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ bizalmi tőrtal adnak véleményt. 1001

TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„SENIOR“

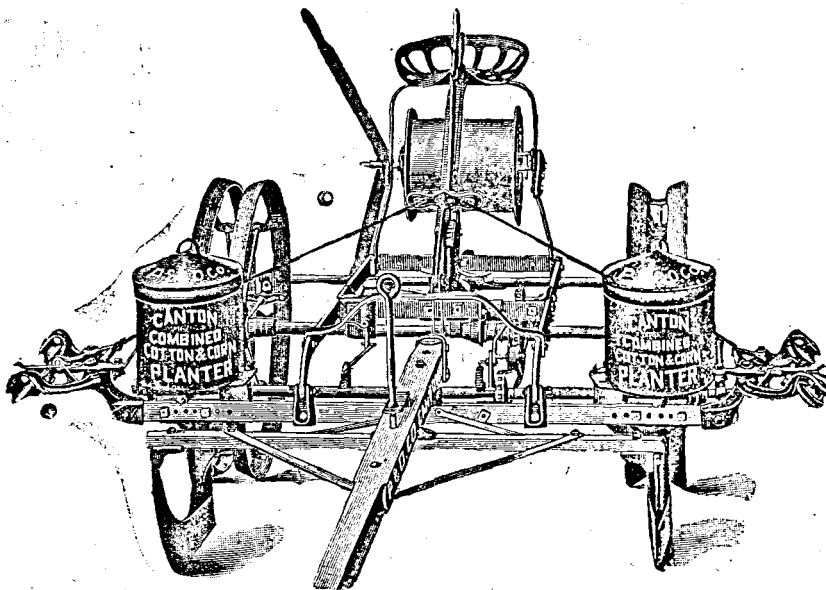
automatikusan

24-28-32

angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2-4 szemet fészkenként.

„SENIOR“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„SENIOR“

munkaképessége sorköz és tábla-hossz szerint napi 7-10 m. hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„SENIOR“

magyar gazdaságokban 1907 évben kb. 200 példányban kitűnő eredménnyel dolgozott.

Referenciák:

Főhercegi uradalom, Főherceglak
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen
Ungar Lajos urad., Ó-moravicza
Deutsch Sándor gazd., Valkány
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebia
báró Hammerstein R. urad., Pusztasári
Gyulai Gaál Rezső, Mózso
Gergely Károly gazd., Gyomrő
stb., stb.

„Senior“ tengeri-ültetőgép

autom. négyzet-ültetőkészülékkel

M^C CORMICK Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V. Alkotmány-u. 12. szám.

Referenciák:

gróf Eltz-féle uradalom, Vukovár
gróf Teleki Arvéd urad., Drassó
báró Kemény József urad., Marosnémeti
gróf Andrassy Sándor urad., Szigetvár
Csókai uradalom, Csóka
Piukovits József urad., Csantavér
Deutsch Adóf gazd., Nagybo
stb., stb.

2098

Manhold Kálmán

KULÁN, Bácsmegyének a Teleska magaslátán fekvő

Rác Jolánföldi szőlőültvény és kert-György-téle szeti bérletén tavaszi szállításra kapható.

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldajtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, a melyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszi fák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban
4. Gleditsia élősövény, valamint az élősövények királya

Maclura Aurentiaca

élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. — Ugyanitt kapható saját termésű, telecskai dombokon termelt 1907. évi termésű 200 hl. fehér, 100 hl. siller fajborok napi áron. 2065

Szíves megke-**Manhold Kálmán** nagy bérlő. reséseket kér:

Követelünk mindenütt
„Székely-gyujtó“-t

Reitter József gyufagyára Kolozsvárt 2., ezelőtt Parajdon.

Alapított 1836. Gyárt minden fajta kitűnő minőségű kénkőves-, paraffinos- és svéd gyujtót a legjutányosabb árban és szép kivitelben.

2141

Jó bizonyítványokkal rendelkező

kovács

gépész uradalomban

állást keres

ápril 1-re vagy esetleg 24-re.

Szöllősy Márton,

Kolozsvár, Brassay-út 27. sz.

2142

Dinnye-mag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisztá kitűnő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vöröshúsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsú, Bomba zöldhúsú, Composité, Composité sárgahúsú, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Muscat orange, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Párisi prescott cantaloup, Sirimpecek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rózsahúsú, Turkesztán sárgahúsú, Turkesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apazai, Athénei, Aranysárgabélű, Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbélű, Hevesi, Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs-görög, Onódy-féle, Páratlan, Sámsoni. 2128

Fajtánként:

50 szemes adag	5 fészkeknek kétizbeni vetésére	— 20 fillér
500 " " "	50 " " "	1.60 " "
1000 " " "	100 " " "	3.— " "
2500 " " "	250 " " "	7.— " "
5000 " " "	500 " " "	12.— " "
10000 " " "	1000 " (egy holdra való)	20.— " "

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezmény, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál:

BIRÓ PÁL kertgazdasága
DEBRECZEN.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejü gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségü kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, Országház.

1934

Figyelem!

A szőlőbirtokosok és telepítők figyelmébe ajánlom saját telepemen termelt: 300.000 drb. **Sima riparia portalis I. rendü vesszőmet**, mely még vágatlan van, vevő személyesen is megtekintheti, valamint:

nagymennyiségü **fás és zöld ojtványaimat**, egy és két évesben, dus gyökérrzel;
120.000 drb. **gyökeres riparia portalis**, első és másodrendüben;
40.000 drb. **piros Delavare**, sima és gyökeresben;

nagymennyiségü **európai sima vesszőmet**, 42 fajban, fajtisztán és:
1000 drb. **sima Csabagyöngye** európai vesszőt.

A legjutányosabb árban megrendelhetők:

Karcza Sándor Székelyhidon.
szőlőgazdaságában (Biharmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik, ki címét egy levelező-lapon tudatja.

Vesszőim és ojtványaimért teljes felelősség! 207.

Elsőrangu Erdélyi uradalomba

kiválóan szakképzett ügyes és megbízható

Intéző Gazdatiszt

kerestetik.

Másolatokkal (melyek vissza nem adatnak) felszerelt pályázatok április 12.-éig az „Erdélyi Gazda” szerkesztőjéhez küldendők, honnan azok illetékes helyre továbbíttatnak.

2146

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyszemes aczélsékék, 2- és 3-vasú ekák és minden egyéb gazdasági gépek.

Eladó hibátlan és fajtisztaszőlővessző POSGAY KÁROLY, SZEGED, immunis homokszőlő-telepéről.

	S i m a				
	1000	100	10	1000	100
	frt	kr.	frt	kr.	kr.
Chasselas piros	3	50	—	70	15
» fehér	3	—	—	60	15
» piros-fehér vegyesen	3	—	—	60	15
» zsidóországi	3	50	—	70	15
» d'or	3	50	—	70	15
» rouge Royal	—	—	1	—	20
» Napoleon	—	—	1	—	20
» Ronsard	3	50	—	70	15
Muskát Alexander	4	—	—	80	20
» Lunel	4	—	—	80	20
» front. rouge	5	—	1	—	20
» Hamburg black	—	—	1	—	20
Trollingi kék	—	—	1	—	20
Kecskecses sárga	—	—	1	—	20
» piros	—	—	1	—	20
» fekete	—	—	1	—	20
» tarka (Decandol)	—	—	1	—	20
Zöld juhsecs (hálhólyag)	—	—	1	—	20
Hamvas Klevner	—	—	1	—	20
Madelaide Angeviene	4	—	—	—	20
Precoce Mallingrae	4	—	—	—	20
Török Gohér (Damaskusi)	4	—	—	—	20
Fehér Gohér	—	—	1	—	20
Génuai óriás	—	—	1	—	20
Calabriai	—	—	1	—	20
Hamvas Klevner	—	—	1	—	20
Olasz rizling	2	50	—	50	10
Kövídinka	3	—	—	60	15
Oportó	3	—	—	60	15
Nagy Burgundi	3	—	—	60	15
Piros Vellelin	3	50	—	70	15

Eladó

szakértő kezelő hiányában nagyon jutányosan Topaszentkirály községben egy a község központján levő és nagyon jó forgalmu

lisztelő gőzmalom,

amely 2 köre és 1 olajtörő szerkezetre van engedélyezve.

A malom berendezése áll: 1 jókarban lévő, 6-os gőzlokomobilból, 1 pár sárospataki 36" köből álvánnyal, új szíjakkal és stb. szerszámokból a malomépülettel egyetemben. 2143

Bővebb felvilágosítást lehet nyerni: a topaszentkirályi körjegyzőtől.

1500 m. 1993

l-ma minőségü réti széna

eladó.

Vasuti állomás helyben. Púj, Hunyadmegye.

N. Náláczy Gejza.

Prima tenyésztőjások

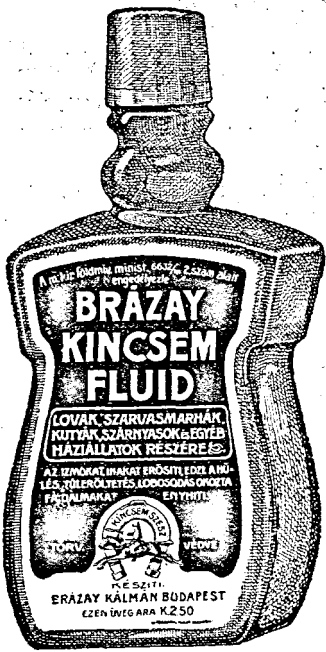
Angliából, W. Cooktól importált remek sárga és fehér Orpington törzsek után, darabja 1 korona; kizárólag kiállításokon első díjjal kiténtetett különös szép tojók után 2 korona. Megrendelhető Ternyei Árpád legmagasabb kitüntetésekkel sokszorosan díjazott telivér Orpington telepénél Aradon (Demeter-u. 92. sz.), mely a legutóbbi nemzetközi baromfikiállításán legszebb éves sárga Orp. kakasért s legszebb fehér Orp. tyukokért 3 első díjat s 4 tiszteletdíjat nyert. Szállítás sorrendben, rázás és fagymentesen eszközöltetik. Terméketlen tojások 80% -ig egyszer ingyen pótoltnak. Megkeresésekre azonnali válasz. 2070.

Szőlőoltványok: hiányok pótlására 2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 ft. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 ft. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 ft.

Fásoltványok: Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 ft. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 ft. Mind Riparia Portalisra oltva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok. **Hárslevelü, Sauvignon, Bánati Rizling. Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Ara-

mon. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Ghasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. oszt. 10 ft., sima Rip. Port. I. oszt. 5 ft. gyökeres Rip. Port. I. oszt. 16 ft., gyökeres R ip. Port. I. oszt. 10 ft., gyökeres 2 éves gyökerü 18 ft. Hazai nemes vesszők sima 5 ft., a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/2 részét kérem beküldeni.

Székely I. József, Gyöngyös, Szent-Urban-Templom.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brazay KINCSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben
nélkülözhetetlen.

Felülmulja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül. Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai-, polgári- és versenystállókban. Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brazay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor. 2105

Incsel-Havasalji gazdaság, Jósa Gyula n. p. Nagy-Kalota.

Több ezer gyökeres ribiszke (veres-szőlő) és pőszméte (egres) ananász eladó egyszárban, vasúthoz szállítva. 2131

Viktória borsó, Muszkaországiból mag után termelt, első osztályu borsó kénvirágszínű, bőventermő, elsőrendű mag eladó nagyobb mennyiségben.

Ugyancsak nagymenyiségben eladó **Ligovói óriás termésű zab, incseli**

Musc. Csabagyöngye

sima hazai vessző I. oszt. 100 darab 12 K., 500 drb. 50 K., 1000 drb. 90 K. II. oszt. zöldoltásra vagy homokba kiültetni igen alkalmas, 1000 drb. 35 K. — Riparia Portalis alanyon 2 éves gyökeres zöld oltvány 100 drb. 40 K., 500 drb. 180 K., 1000 drb. 340 K. Sima zöld oltás I. oszt. 100 drb. 28 K., 500 drb. 100 K., 1000 drb. 180 K. — Rupestris mont. alanyon 2 éves gyökeres zöld oltás, Ezerjő, Olasz Rizling, Szlangamenga fehér és piros, Chasselas fehér és piros, Mirkovácsa, Kadarka, Oporto ezre 150 Korona. Ugyanezen fajok sima zöld oltás I. oszt. ezre 70 Kor. Riparia Portalis alanyon ugyanezen fajok sima zöld oltás I. oszt. ezre 70 K. Lelkiismeretes kiszolgálás. — Kapható: 2129

Staub Péter, Kamenica (Ujvidék mellett.)

Szőlőajtványok

kiváló bor és csemegefajokban, gyökeresek és simák
2071

Riparia Portalis

150 ezer II osztályu sima ezre 4 korona
20 „ II „ gyökeres ezre 16 „

Szőlőajtványok

kiváló bor- és csemege fajokban.

Első osztályu gyökeres és sima Riparia portalist szokvány minőségben szavatosság mellett o szállit s kívánatra árjegyzéket küld o

FISCHER LAJOS Miskolcson.

Legnagyobb kiállítások. Győzelmi és festszeletdíjak, állami arany, ezüst, bronz és cyleti hasonló érmeikkel. Nagybecskerek, Miskolc, Pancsova, Pószony, Sopha, Pécs, Budapest, országos és nemzetközi fajbaromfi kiállításokon kiüntettetett. 2133

őzv. Baky Béláné
Fajbaromfi és fácán-telepe

Surd,

Somogy megye, u. p. Zákány.

	Korona és Lejlelt	Tólas tu- caja Kor.
Orpington (fehér)	18	—
„ (sárga)	15	—
„ (fekete)	24	—
Langshan	15	—
Rhod Island Reds	24	—
Bantam (fogólyszinü)	12	—
Ludak (emdeni)	36	—
„ (japáni)	30	24
Kacsák (pekingi)	20	10
Pulyka (feh. mexikói)	40	15
„ (bronz)	30	12
Fácán (arany)	40	—
„ (ezüst)	50	—
„ (Torquatus)	30	36
angol gyürüzött)	30	36
„ (vadász)	12	15

Állat csomagolás önköltségen, tojás csomagolás ingyen. Egész éven át szállítanak.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

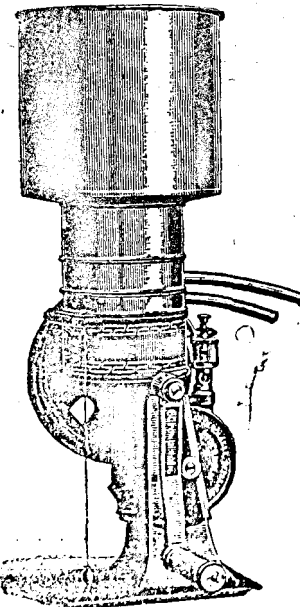
BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzók. 1475

Alfa Separator r. t., tejgazdasági gépgyár
Budapest, VI. Lomb-u. 11.

1908. évi mintájú Alfa Separator

a legújabb és legtökéletesebb fölözőgép. Kérjen prospektust.
Gyárunk előállítja az összes tejgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!
Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergerand fils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál
Budapest, VII. kerület.
Erzsébet-körút 50. sz.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2140

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsőstátér. Fötér 9.
Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.
1729

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár r.-t. Budapesten.

MOTOROK benzin-, spiritus-, gáz-, szivógáz- és kohógázüzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemeltetés 1 1/2-2 1/2 fillér lóerőnként és óránként. EMELŐDARUK kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra. Közúti hengerlőgépek. Gőzekék. Gőzmotoros személyszállító vasúti kocsik kis- és nagyvasútak számára. Mindentféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű kerekék (Griffin rendszere) Hengerszék malmok számára kéregöntésű hengerek. Mindenféle malomgépek. Egész malmok berendezése és felszerelése. Brikettsajtók szén-, fűrészpör s effélék brikettelésére. TURBINÁK minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatások biztosításával. Speciális gépek a papír és cellulózgyártásához. Transzmissziók. Füsttemesztő készülékek. Gyári berendezések.

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

GANZ-féle VILAMOSSÁGI R.-T., Budapesten, II. ker., Lövőház-utca.

Budapest-Budapestvidéki üzlet, IV. Koronaherceg-utca 5.

Elektromos világító- és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kolibri ivilámpák reklámcélokra. Elektromos üzemek berendezése uradalmakban. Meglévő berendezések átalakítása. Elektromos üzemű szivattyúk, tejjgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezei vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések. Elektromos kis és nagy vasutak. Bányavasutak.

— Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk. — 2079

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek felárúsító helye
A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol.

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccsokrényeket. (Safe Deposits.)

2055

üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig

Szőlővessző!!

A világhírű „DELAWARE“ adja a legjobb bort. — Oltani, permetezni nem kell. Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Szőlőoltványok a legjobb fajokból olcsón kaphatók. A „DELAWARE“ gyökeres vessző ezenkénti ára 100 korona, simáié 50 korona. Szőlőoltványok ezre 140 korona. Ezerjő, Mézes, Kövidinka, Oportó, Burgundi, Chasselások és más nemes szőlőfajok.

Rendelésnél egyharmad előlegül küldendő.

Árjegyzék grátis.

Czím: **Szigyártó Nagy Mihály**
Felsősegesd.

2097

Eladó vetőgépek.

2132

(Alkalmi eladás!)

11, 13, 15 és 17 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bővebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Kizárólag fajtiszta őszi szedésű tehát fagymentes, továbbá jégverés mentes anyagot ajánlok vételre!!!
Készlet gyökeres csak 120,000. Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve! Sima készlet 3 millió.
Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

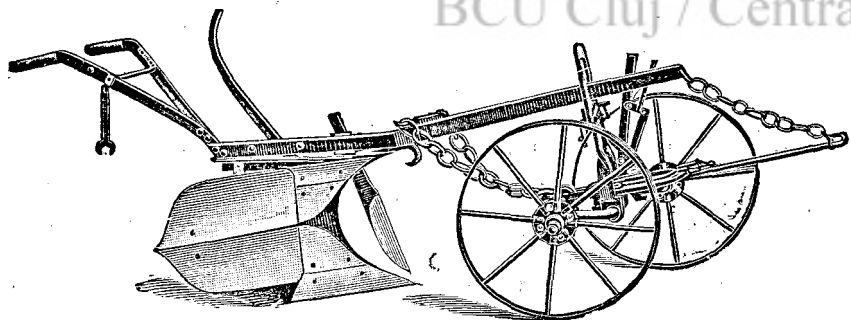
A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima										
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre	száza	ezre							
	frt		frt			frt		frt			frt		frt										
Borfaj:																							
Overni hamvas	fehér	—	—	1.—	8.—	Merlott	fekete	—	—	—	60	4.—	Muscat Hamburg . . .	fekete	—	—	2.—	15.—					
Budai Zöld	„	—	—	—	60	5.—	Nagy Burgundi 2 éves	„	2.20	20.—	—	70	4.50	„ Madersfield c. „	„	—	—	1.80	12.—				
Burgundi	„	—	—	—	80	5.50	Oportó	„	—	—	—	70	5.—	Augustana	fehér	—	—	2.50	—				
Erdei (f. bakar)	„	—	—	—	80	5.50	Othelló	„	—	—	—	70	5.—	Calabrai	„	—	—	2.—	15.—				
Erdélyi leányka	„	—	—	—	1.50	12.—	Vegyes borfaj 2 éves	„	2.—	18.—	—	60	3.50	Csaba gyöngye 10 drb. sl.	2.50	frt	—	20.—	100				
Ezerjő	„	—	—	—	—	50	4.50	Csemegefaj:															
Fehér Bogdányi dinka	„	—	—	—	—	80	6.—	Chass. blanc croquant	fehér	—	—	—	80	5.—	Damaskusi	„	—	—	2.—	15.—			
Furmint	„	—	—	—	—	60	5.—	„ corneille blanc	„	—	—	—	1.20	8.—	Ezredéves emlék	„	—	—	—	3.—	20.—		
Hárslevelű val. Hegyaljai	„	—	—	—	—	80	5.—	„ Fontainebleau	„	—	—	—	1.20	8.—	Ferdinand Lesseps . . .	„	—	—	—	2.—	15.—		
Járdovány	„	—	—	—	—	80	6.—	„ musc. Gama Drome	„	—	—	—	1.50	10.—	Genauí óriás	„	—	—	—	1.50	10.—		
Juhfark	„	—	—	—	—	—	—	„ musc. d' St. Fiacre	„	—	—	—	1.80	12.—	Kecskececs	„	—	—	—	1.50	8.—		
Mézes fehér 1 éves	„	2.—	18.—	—	—	50	4.50	„ de Nantes	„	—	—	—	1.80	12.—	Kossuth Lajos	„	—	—	—	—	—		
Mirkovácsi	„	—	—	—	—	1.20	8.—	„ Napoleon	„	—	—	—	2.—	12.—	Madelaine angevine . .	„	—	—	—	1.—	6.50		
Mustos Kadarka	„	—	—	—	—	60	4.50	„ Vibert	„	—	—	—	1.50	10.—	„ royal	„	—	—	—	—	—		
Olasz Rizling erős porbajtás	„	2.50	20.—	—	—	50	3.50	„ Fontain. rouse v. piros	„	—	—	—	1.80	12.—	Malaga	„	—	—	—	2.50	20.—		
Rajnai Rizling	„	—	—	—	—	70	5.—	„ „ rouge s. „	„	—	—	—	1.20	8.—	Melinet (homok királya)	„	—	—	—	2.—	15.—		
Rakk	„	—	—	—	—	60	5.—	„ Imperial rouge	„	—	—	—	1.50	10.—	Passatutti	„	—	—	—	1.—	7.—		
Sárfehér	„	—	—	—	—	60	5.—	„ Negropont	„	—	—	—	1.50	10.—	Precoce de Malingre . .	„	—	—	—	—	—		
Sauvignon	„	—	—	—	—	70	5.—	„ Ronsard vil. „	„	—	—	—	1.80	12.—	Szemendriai	„	—	—	—	1.80	10.—		
Semillon	„	—	—	—	—	70	5.—	„ tokay angevine v. „	„	—	—	—	1.80	12.—	Bronners szőlő vil. . .	piros	—	—	—	1.80	10.—		
Szerémi zöld 1 éves	„	—	—	—	—	60	5.—	„ rougé erequant s. „	„	—	—	—	—	—	Kecskececs söt.	„	—	—	—	1.60	12.—		
Szlankamenka	„	—	—	—	—	80	6.—	Muscat Alexander . . .	fehér	—	—	—	80	6.—	Malaga rosea vil.	„	—	—	—	2.50	20.—		
Zöld Sylváni 1 éves	„	2.—	18.—	—	—	80	5.—	„ Caminada	„	—	—	—	2.50	20.—	Malakoff Ossum söt. . .	„	—	—	—	3.—	20.—		
Bogdányi dinka	piros	—	—	—	—	—	—	„ candia	„	—	—	—	2.50	20.—	Rosa minna di Vacca	„	—	—	—	1.80	12.—		
Kövidinka	„	—	—	—	—	60	5.—	„ croquant	„	—	—	—	1.80	12.—	Dodrelábi	fekete	—	—	—	1.20	8.—		
Szlankamenka	„	—	—	—	—	1.60	10.—	„ dr. Rob. Hogg	„	—	—	—	2.20	15.—	Izabella	„	—	—	—	1.20	8.—		
Tramini	„	—	—	—	—	1.50	12.—	„ Esholata supp.	„	—	—	—	—	—	Malaga kék	„	—	—	—	2.—	15.—		
Veltelini	„	—	—	—	—	60	5.—	„ Lahnes Perfect	„	—	—	—	—	—	Ökör szem	„	—	—	—	1.20	8.—		
Vörös dinka	„	—	—	—	—	—	—	„ Lunel	„	—	—	—	—	—	Olivette nouve	„	—	—	—	1.80	12.—		
Alicante boucheť	fekete	—	—	—	—	70	5.—	„ Ottonel	„	—	—	—	—	—	Trollingi	„	—	—	—	1.50	10.—		
Aramon	„	2.20	20.—	—	—	1.—	8.—	„ Pansée	„	—	—	—	—	—	Vegy. csem. exquisit fajok	1. 2.	5.—	35.—	—	2.—	15.—		
Carbenet	„	—	—	—	—	60	4.—	„ di Corail vil. piros	„	—	—	—	—	—	„ kiváló jó „ 1. 2.	4.—	25.—	—	—	1.50	10.—		
Kadarka nemes	„	—	—	—	—	60	4.—	„ frontignou rouge sötépi	„	—	—	—	—	—	„ chasselas fajok „ fekete	„	—	—	—	—	1.—	6.—	

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezom magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak esomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásom számított fel. A vesszők fajtiszta, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez előleget kérek. Telepem: Bősben, Budapesten, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztel“ nyert. Több ezer elismeréssel tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és emédek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kihasználásról. 2127

GÖZEKÉKET,
GŐZ-ÜTIHENGEREKET
1758 és
GŐZ-ÜTIMOZDONYOKAT
a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak
mellett szállít
JOHN FOWLER & Co.
Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasútállomással szemben.

Az erdélyi viszonyokra legalkalmasabb
talajmivelő eszközöket
u. m. meredek oldalakra, újabb tökéletesített
váltva forgató hegyi ekéket, mérsékelt hullámos és síkföldi
használatra egyvasú egytetemes, továbbá kettős, hármas és
négybarázdás acélékéket, boronákat, sima és rögtörő hengereket,
porhanyítókat, valamint lókapákat, répa, kukorica és szőlő-
művelésre

BÄCHER RUDOLF speciális talajmivelő esz-
közök gyára készíti.
Vezérképviselő és főraktár: **SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST VI.,**
Nagymező-u. 68. sz.

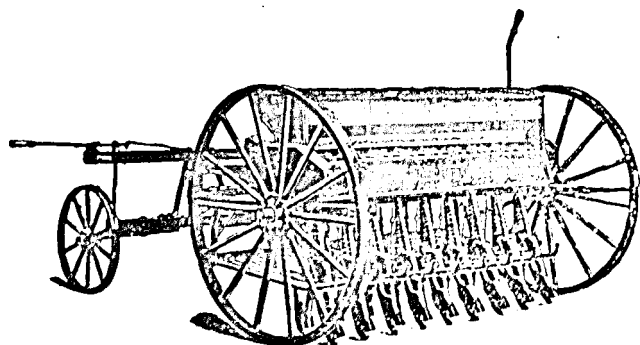

FIGYELEM: A Bächer-ekék minden részükben a legkitűnőbb acélszálból készülnek.
Az ekék törhetetlenségeért a gyár három évig szavatol. A Bächer-ekék
meglepően könnyű járásuk és feltűnően csekély vonóerőt igényelnek.

Dombos, hegyes és sík vidékre egyaránt a legjobb vetőgép az
eredeti **MELICHAR „UNICUM DRILL“**
mert magelosztása hegynek föl és lejtőn lefelé egyformán válto-
zatlanul pontos ezen gép után a vetés kikelése hullámos tala-
jon és meredek lejtőkön is ideálisan egyenletes.

MELICHAR FERENCZ
speciális vetőgépgyára már 33,000 sorvetőgépet hozott forga-
lomba s minden egyes gép új vevőket szerez.

Vezérképviselő és főraktár: **SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST, VI.,**
Nagymező-u. 68. sz.

Erdély legjobb gazdáinak kedvenc vetőgépe az „UNICUM DRILL“, mert a gép
könnyű és szilárd, kezelése végtelen egyszerű, egy és ugyanazon szerkezettel minden-
nemű kicserélés nélkül bármely magféléseget tetszés szerinti mennyiségben el lehet vetni.

Óvári répamag kifogyott.

Hámozott Oberndorfi
100 kgja 90 kor.
(ebből 25%-kal kevesebb
kell, mint rendesből.)

Duppai zab csávázva
100 kg. 24 kor.

Tavaszbuza
100 kg. 32 kor.

Prairie királyné tengeri
100 kg. 16 kor.

Putyi tengeri
koránérő, 100 kg. 18 kor.

Székely tengeri
legkorábbi, 100 kg. 20 kor.

Magyar kincs burgonya
100 kg. 7 kor.
1000 „ 60 „
5000 „ 250 „
10000 „ 450 „

Amerikai dió-, szil-, kőrís
sorfák
100 drb. 70 kor.

Pekingi kacsojás
tucatja 8 kor.

Fehér és fekete
Orpington-tojás
tucatja 12 kor.

Olasz emdeni libatojás
tucatja 24 kor.

Bronzpulykatojás
tucatja 12 kor.

Magyar üszők
1—2 éves élőkilonként 80 f.

Magyar üszők
2—4 éves élőkilonként 70 f.

Magyar ígás ökrök
darabja 5 1/2 q. 500 kor.

Magyar bikák
darabja 600—1600 kor.

Gr. Teleki Árvéd
uradalmában
posta, távirada, vasut: **Koncza.**
2053

Mindennemű
ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle**
és legjutányosabban a
zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31—33. sz. szer-
hetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült.
vihatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10—12 évig. A 25
év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelen-
tekenyebb uradalmának és viszonteladójának szállítója. Pontos, szolid
kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. 2072

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

**Szőlő-
oltványokat**
szállít, fajtis-
tasságért jót-
állva legdusab
választékban a
már évek óta

1996 II. elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: Caspari Frigyes.

Medgyes 130. sz. (Nagyküküllőmegye.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden ré-
széből érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva min-
den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele
előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-
l, mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának, **fenti**
szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,970.340.— K.
Partalékok	764.760.16 „
Összesen:	2,735.104.16
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.73 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén
az ember életére különféle módzatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban ré-
szesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz, mint a jégkár
ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartá-
sba helyeztetett. Az 1903. évi jégkár ellen biztosítottak 4%-os
díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évi jégkár ellen
biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906.
évi jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosí-
tásukat 5% engedményben részesültek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és
félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.
1013 **az igazgatóság.**

ALUMINIUM
10 évi
JÓTÁLLÁS. **INGYEN**
ARJEGYZÉK.
EDENYEK
Pietsch Géza.
Budapest, IV. Széclőczy-utca 13.